

Školní vzdělávací program
ZPÍVÁNÍ NÁS BAVÍ

Obsah	str.
1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1. Počet oborů a velikost školy	4
2.2. Historie a současnost školy	4
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4. Dlouholeté projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	4
2.5. Vybavení školy a její podmínky	4
3. Zaměření školy a její vize	4
3.1. Zaměření školy	4
3.2. Vize školy	4
4. Výchovné a vzdělávací strategie	5
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	5
5.1. Hudební obor	5
5.1.1. Přípravné studium	5
5.1.1.1. Přípravná hudební výchova pro I. stupeň	6
5.1.1.2. Sborový zpěv PS pro I. stupeň	7
5.1.1.3. Sólový zpěv PS pro I. stupeň	7
5.1.1.4. Sólový zpěv PS pro II. stupeň	7
5.1.1.5. Hudební nauka PS pro II. stupeň	7
5.1.2. Základní studium I. a II. stupně	8
5.1.2.1. Studijní zaměření sólový zpěv	8
5.1.2.1.1. Sólový zpěv	8
5.1.2.1.2. Hudební nauka	11
5.1.2.1.3. Sborový zpěv	14
5.1.3. Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	15
5.1.4. Podmínky vzdělávání	15
6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami	16
7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	16
8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	16
8.1. Zásady a způsob hodnocení žáků	16
8.2. Vlastní hodnocení školy	17

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Zpívání nás baví

Předkladatel:

Základní umělecká škola Vojtěch

Emy Destinové 1/1 České Budějovice 2, 370 05 České Budějovice

Tel. 776 834 357

IČO: 04 064 488

Rezortní identifikátor: 691 008 124

IZO: 181 069 482

E-mail: posta@zusvojtech.cz

www.zusvojtech.cz

Ředitel: MgA. Zdenek Zavičák

Zřizovatel:

Hudební škola Vojtěch o.p.s.

Emy Destinové 1/1 České Budějovice 2, 370 05 České Budějovice

Tel. 776 834 357

E-mail: hudba.vojtech@seznam.cz

IČO: 28 147 197

Platnost dokumentu:

Datum platnosti: 30. 6. 2015

Datum účinnosti: 1. 9. 2015

V Českých Budějovicích dne 30. 6. 2015

Razítko a podpis ředitele školy

Základní umělecká škola Vojtěch

Emy Destinové 1/1
370 05 České Budějovice

Tel. 776 834 357 IČO: 04 064 488

Zdenek Zavičák

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů a velikost školy

Škola má pouze jeden, a to hudební obor. Maximální kapacita školy je třicet žáků.

2.2 Historie a současnost školy

Základní umělecká škola Vojtěch provozuje svou činnost od 1. 9. 2015, navazuje na čtyřleté fungování Hudební školy Vojtěch o.p.s., která je jejím zřizovatelem. První žáci ZUŠ Vojtěch byli na základě talentových zkoušek vybráni většinou právě z dětí, vzdělávaných v Hudební škole Vojtěch o.p.s., se kterou v minulosti absolvovali řadu projektů a vystoupení pro veřejnost, jako například provedení čtyř operek Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře, vystoupení s muzikou Hradišťan, společné projekty s dětským pěveckým sborem Canzonetta, Pěveckým sborem Velešín apod.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Vzhledem k malé velikosti školy v ní od začátku jejího vzniku působí pouze ředitel a učitelka zpěvu. Oba mají kromě dalších kvalifikací aprobaci na vyučování zpěvu a hudební nauky a několikaletou úspěšnou pedagogickou praxi. Doplnění pedagogického sboru kvalitními pedagogy dle potřeb školy není vyloučeno.

2.4 Dlouholeté projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola chce vychovávat především zpěváky, kteří budou různými způsoby prospěšni zejména českobudějovickému regionu. Přímoou vazbu pak má mít na smíšený pěvecký sbor Vojtěch, v jehož blízkosti působí a se kterým hodlá pravidelně spolupracovat. Škola je otevřená jakýmkoli dalším spolupracím jak v rámci České republiky, tak v zahraničí.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Začátek činnosti školy je spojen s minimálním vlastním vybavením. Prostory k výuce sólového zpěvu, sborového zpěvu i hudební nauky jsou vhodné a dostačující. Ve třídě pro individuální výuku je k dispozici klavír, ve třídě pro kolektivní výuku elektronický klávesový nástroj a kytara. Pro koncerty a veřejná vystoupení si bude ZUŠ Vojtěch pronajímat převážně přílehlý kostel sv. Vojtěcha, který je vhodným, důstojným a tradičně hojně navštěvovaným místem pro konání podobných akcí a disponuje kvalitní ozvučovací technikou, případně další vhodné prostory. Škola bude dle svých finančních možností průběžně a systematicky doplňovat své vybavení.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

ZUŠ Vojtěch je zaměřena na rozvoj všeobecné hudebnosti dětí, především pak jejich zpěvnosti a schopnosti zapojovat se do pěvecké a sborové praxe.

3.2 Vize školy

V ideálním případě se absolventi ZUŠ Vojtěch mají stát členy pěveckých sborů v českobudějovickém regionu i mimo něj či jakkoli jinak praktikujícími zpěváky a hudebníky. Úzké sepnutí s pěveckou a sborovou praxí v průběhu docházky do ZUŠ Vojtěch by tomuto zaměření mělo napomáhat. Ideální prostředí pro tento záměr plyne ze spolupráce dětského sboru ZUŠ Vojtěch se smíšeným pěveckým sborem Vojtěch i s dalšími pěveckými tělesy.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

a) Kompetence k umělecké komunikaci

Učíme žáka ovládat teoretické vědomosti ve svém oboru, v oblasti hudby i kultury v daném rozsahu a na přiměřené úrovni. Tyto znalosti pak velmi úzce propojujeme s praktickými dovednostmi, získanými

v individuální, kolektivní, případně skupinové výuce. Naším cílem je, aby toto vše s adekvátní pomocí a inspirujícím vlivem pedagoga žák používal k uměleckému vyjádření a úměrně svému věku se orientoval v otázkách obsahu a kvality uměleckého díla a jeho interpretace.

b) Kompetence osobnostně sociální

Vedeme žáky k angažované spoluúčasti na tvoření společného díla, jehož výsledkem jsou koncerty, muzikálová představení a další umělecké počiny. To od žáků vyžaduje osobní vklad, pěstování vlastní zodpovědnosti a potřebné disciplíny.

c) Kompetence kulturní

Hlavní idea školy směřuje k pozvedání zpěvnosti populace, k jejímu zapojení do hudebního a kulturního života, a to zejména aktivní formou. K tomu všemu se snažíme žáky vést, stejně jako k návštěvě jiných koncertů a kulturních akcí.

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Hudební obor

Žáci jsou ke studiu přijímáni na základě přijímacích zkoušek, mohou být zařazeni i do vyšších ročníků, splňují-li požadavky patřičných výstupů a prokáží to při přijímacích zkouškách. Přijímací komise stanoví, podle kterého rámcového vzdělávacího plánu budou vzděláváni. ZUŠ Vojtěch poskytuje přípravné studium, základní studium I. a II. stupně a studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. Studium pro dospělé škola z důvodu malé maximální kapacity neposkytuje.

5.1.1 Přípravné studium (dále také PS)

Závazné pokyny k rámcovým učebním plánům PS

Přípravné studium se dělí na PS pro první a druhý stupeň. V přípravném studiu pro první stupeň probíhá široce založená příprava žáka na základní studium. Podle konkrétního rámcového vzdělávacího plánu může být součástí studia také individuální hlasové školení prostřednictvím předmětu sólový zpěv. Přípravné studium pro druhý stupeň je zaměřeno na přípravu starších nově přijatých žáků pro nástup do studia II. stupně. Příprava probíhá prostřednictvím předmětů sólový zpěv a hudební nauka. Cílem je, aby si žák během jednoho školního roku doplnil, případně osvojil patřičné vědomosti a dovednosti, potřebné ke studiu II. stupně. Výuka předmětu sólový zpěv probíhá v souladu s RVP individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Učební plán pro PS č. 1 - I. stupeň

	PS 1/I	PS 2/I
Přípravná hudební výchova	1	1
Sborový zpěv (nepovinný)	1	1

Učební plán pro PS č. 2 - I. stupeň

	PS 1/I	PS 2/I
Sólový zpěv	-	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Sborový zpěv (nepovinný)	1	1

Učební plán pro PS č. 3 - I. stupeň

	PS 1/I	PS 2/I
Sólový zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Sborový zpěv (nepovinný)	1	1

Učební plán pro PS č. 4 - II. stupeň

	PS 1/II
Sólový zpěv	1
Hudební nauka	1
Sborový zpěv	1

5.1.1.1. Přípravná hudební výchova pro I. stupeň

V přípravné hudební výchově se hravou formou pěstuje zájem dětí o hudbu a na tomto základě se rozvíjejí jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky. Podněcuje se jejich vývoj po stránce rytmické, intonační, hlasové, smyslové a pohybové.

Přípravná hudební výchova PS 1/I

Žák:

- Ovládá přirozené držení těla
- Umí se přiměřeně svému věku nadechnout do spodní části plic a nezvedat přitom ramena
- Dokáže plynule a kontrolovaně vydechovat
- Dokáže rozeznat vysoký a hluboký, slabý a silný, dlouhý a krátký tón
- Zopakuje jednoduchý rytmický a melodický motiv
- Zazpívá jednoduchou lidovou píseň v rozsahu kvinty
- Ví, co je houslový klíč, notová osnova, vyjmenuje hudební abecedu
- Zná noty c1 – g1
- Ovládá noty a pomlky od celé do čtvrté hodnoty
- Ví, co je taktová čára a takt
- Rytmizuje slova a říkadla
- Pohybem vyjadřuje náladu a reaguje na rytmus znějící skladby
- Odliší stoupající a klesající melodii
- Rozliší a pohybově vyjádří rychlé a pomalé tempo
- Dokáže použít nástroje z Orffova instrumentáře
- Ví, jak se má jakožto účinkující i posluchač chovat na koncertě

Přípravná hudební výchova PS 2/I

Žák

- Dokáže se uvolněně a hluboce nadechnout
- Rytmizuje známá říkadla, ovládá hru na melodickou a rytmickou ozvěnu bez i s pomocí slovních spojení
- Intonuje a zpívá písně v rozsahu sexty
- Chůzí, během, poskokem vyjádří své rytmické, metrické a tempové cítění
- Ovládá hru na tělo
- Dokáže pohybem vyjádřit těžkou dobu
- Rozliší zvuk a tón, odliší stoupající a klesající melodii
- Rozpozná mužský, ženský a dětský hlas
- Rozezná sluchem dynamiku slabě, středně silně, silně, zesilování, zeslabování, tempo pomalé a rychlé, smutný či veselý charakter hudby
- Umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou a zná jejich hodnoty
- Napíše houslový klíč
- Dokáže sám vymyslet a následně vytleskat krátký rytmický útvar
- Umí zazpívat lidovou píseň s doprovodem a hrát při zpěvu rytmicky správně na Orffovy nástroje
- Poznává noty v rozsahu c1-c2
- Rozpoznává označení taktu 2 a 3 čtvrtového

- Zná a podle poslechu je schopen rozeznat a pojmenovat základní hudební nástroje

5.1.1.2. Sborový zpěv PS pro I. stupeň

V přípravném studiu pro I. stupeň v předmětu sborový zpěv se žáci učí na úrovni přiměřené jejich věku základům zpívání ve skupině a připravují se tak na další studium sborového zpěvu.

Sborový zpěv PS

Žák

- Drží tělo přirozeně zpříma
- Úměrně svému věku se nadechuje do spodní části plic
- Umí měkce nasadit tón
- Zpívá přiměřeně intonačně čistě, dokáže se poslouchat a přiladit
- Je schopen zpívat společně s dalšími
- Cítí a dodržuje dané tempo a rytmus
- Dle svých možností zřetelně vyslovuje
- Adekvátně svému věku reaguje na sbormistrova gesta

5.1.1.3. Sólový zpěv PS pro I. stupeň

V přípravném studiu pro I. stupeň v předmětu sólový zpěv se žáci učí na úrovni přiměřené jejich věku základům sólového zpěvu, osvojují si základy pěvecké techniky a připravují se tak na další studium sólového zpěvu.

Sólový zpěv PS 1/I

Žák

- Dokáže stát přirozeně a zpříma a úměrně svému věku se nadechovat do spodní části plic
- Opakuje jednoduchá hlasová cvičení
- Úměrně svému věku ovládá měkké a nenásilné tvoření tónu
- Intonuje přiměřeně čistě v rozsahu kvinty
- Zaspívá jednoduchou lidovou píseň
- Dle svých logopedických možností zřetelně vyslovuje

Sólový zpěv PS 2/I

Žák

- Ovládá správný postoj a úměrně svému věku správnou dechovou techniku
- Přirozeně a lehce nasazuje a tvoří tón
- Opakuje jednoduchá hlasová cvičení
- Reaguje na podněty pedagoga a dokáže rozpoznat rozdíly mezi lepším a horším způsobem tvoření tónu
- Intonuje přiměřeně čistě v rozsahu sexty
- Zaspívá lidovou píseň
- Dle svých logopedických možností zřetelně vyslovuje

5.1.1.4. Sólový zpěv PS pro II. stupeň

Sólový zpěv PS 1/II

Žák

- Splňuje požadované výstupy absolventa I. stupně základního studia v předmětu sólový zpěv, viz. 5.1.2.1.1.

-

5.1.1.5. Hudební nauka PS pro II. stupeň

Hudební nauka PS 1/II

Žák

- Splňuje požadované výstupy 4. ročníku I. stupně základního studia v předmětu hudební nauka, viz. 5.1.2.1.2.

5.1.2 Základní studium I. a II. stupně (dále také ZS)

Závazné pokyny k rámcovým učebním plánům ZS

V absolvování základního studia spočívá těžiště vzdělávání a hudebního i osobnostního rozvoje žáka v ZUŠ Vojtěch. Cílem základního studia je vzdělat žáka v souladu se zaměřením školy, s obsahem ŠVP a vychovat z něj kulturního, kultivovaného člověka a hudebníka, zvyklého využívat své umělecké schopnosti a lidské kvality v životě k prospěchu svému i k užtku společnosti. V základním studiu nabízí ZUŠ Vojtěch vzhledem ke svému zaměření a maximální kapacitě pouze jedno studijní zaměření. Výuka předmětu sólový zpěv probíhá v souladu s RVP individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků. Na konci školního roku se hodnotí kvalita dosažených výstupů žáků formou postupové komisionální zkoušky. Žáci sedmého ročníku I. stupně a žáci čtvrtého ročníku II. stupně ukončí studium závěrečným absolventským koncertem nebo závěrečnou absolventskou zkouškou.

5.1.2.1 Studijní zaměření sólový zpěv

Toto studijní zaměření koresponduje se zaměřením školy. Kombinace předmětů sólový zpěv, hudební nauka a sborový zpěv je v souladu s vizí školy a vytváří předpoklady pro její naplňování. Výuka v rámci tohoto zaměření v ZUŠ Vojtěch probíhá podle jednotného rámcového učebního plánu.

Učební plán pro ZS č. 1 – sólový zpěv

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1

5.1.2.1.1 Sólový zpěv

Cílem výuky je rozvinout především pěvecké a hudební schopnosti žáka. Toto studijní zaměření má vzbudit zájem žáka o zpěv jako prostředek hudebního vyjadřování, vést jej k chápání slovního a hudebního obsahu a k vytváření vztahu ke zpívaným písním, pěstovat v něm melodické, harmonické a rytmické citění a vytvářet u něj správné pěvecké návyky. Po celou dobu výuky je pěstován smysl pro kantilénu při zachování přirozeného projevu, žák je veden k propojování notového zápisu s hudební představou a motivován k uplatňování dosažených dovedností v praxi. Alespoň jednou ročně vystoupí na koncertě.

I. Stupeň

1. ročník

Žák

- má osvojen správný postoj
- správně deklamuje a artikuluje text písní
- ovládá základy spodního dýchání
- zpívá v přirozené síle a poloze v rozsahu sexty
- ovládá hlavový tón pomocí brumenda
- pozná měkce nasazený tón
- zvládá základní orientaci v notovém zápisu

2. ročník

Žák

- při zpěvu uplatňuje správné a přirozené držení těla
- používá klidný prohloubený nádech bez účasti ramen
- zopakuje jednoduchou melodii brumendem či na různé slabiky
- zpívá jednoduchá intonační cvičení v možnostech svého hlasového rozsahu
- ovládá měkké nasazení tónů
- dbá na správnou artikulaci
- zpívá v přirozené poloze v rozsahu oktávy
- zpívá intonačně čistě a rytmicky správně jednoduché písně, vybrané pak z paměti

3. ročník

Žák

- dbá na přirozené a správné držení těla
- zvládá základy žeberně bráničního dýchání a dechové opory
- zpívá technická cvičení k rozšíření hlasového rozsahu
- bez nežádoucího přepínání používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost
- správně artikuluje a čistě intonuje
- ovládá legato a legatový zpěv
- vybrané písně zpívá z paměti na základě porozumění textu
- dbá na zvukovou vyrovnanost jednotlivých hlasových poloh
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- zpívá s doprovodem klavíru či jiného nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

4. ročník

Žák

- interpretuje přiměřeně obtížný notový zápis
- ovládá žeberně brániční dýchání a tvorbu dechové opory
- zazpívá pomocí brumenda hlavový tón
- vyrovnaně ovládá hlasové rejstříky
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování správné pěvecké výslovnosti
- řídí se základními dynamickými i agogickými označeními
- zpívá v jednoduchém dvojhlasu

5. ročník

Žák

- má osvojen správný pěvecký postoj a dechovou techniku
- zvládá legatový zpěv a měkké, opřené nasazení tónu
- uplatňuje hudební představivost a tvoří kultivovaný tón
- při zpěvu uplatňuje správné frázování, přednes a dynamiku, dovede vystihnout charakter zadané písně
- ví, co je hudební fráze a kantiléna
- orientuje se v základech jevištního chování
- veřejně vystupuje a interpretuje skladby dle svého věku a schopností
- zpívá ve dvojhlasu
- zvládá zpěv písní s náročnějším klavírním doprovodem

6. ročník

Žák

- užívá správně dechovou oporu
- ovládá souznění souhlásek a samohlásek
- zpívá ve dvojhlasu či vícehlasu
- při zpěvu uplatňuje hudební představitivost a kultivovaný tón
- má smysl pro hudební frázi a je schopen plynulé kantilény
- zná zásady hlasové hygieny a možná omezení v důsledku mutačních změn
- veřejně vystupuje a interpretuje skladby dle svého věku a schopností

7. ročník

Žák

- je schopen sám si vybrat vhodnou skladbu ke studiu
- umí samostatně nastudovat zadanou skladbu
- ovládá přednes písní různých stylů a žánrů
- používá zvukově vyrovnaný hlas v rozšířeném rozsahu
- zná základy jevištního chování
- zazpívá snazší skladby z listu
- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu
- zná zásady správné artikulace a hlasové kultury
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů, je schopen veřejného vystoupení
- zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- připraví se na absolventský koncert či absolventskou zkoušku

II. stupeň

1. ročník

- využívá všechny vědomosti a dovednosti získané předchozím studiem
- bez problémů se orientuje v notovém zápise
- zpívá snazší skladby z listu dle svých schopností
- zpívá intonačně jistě
- je schopen sám si vybrat repertoár
- dle svých možností vyrovnává a rozšiřuje hlasový rozsah
- dynamická i agogická označení používá samostatně na základě porozumění skladby
- veřejně vystupuje a dle svého věku a schopností stylově interpretuje skladby různých žánrů

2. ročník

Žák

- využívá všechny vědomosti a dovednosti získané předchozím studiem
- pracuje s dechem a dechovou oporou na pokročilejší úrovni
- ovládá kultivovaný, kvalitní tón
- má vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- praktikuje základy jevištního chování

3. ročník

Žák

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti při vyjádření obsahu, charakteru a stylu studované hudební literatury
- vědomě využívá pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- ovládá zpěv kantilény, v hudebním vyjádření využívá dynamiku, frázování, agogiku, dbá na celkově kultivovaný pěvecký projev
- procvičuje hlasovou zběhlost zpěvem hlasových cvičení a vokálů, jejichž náročnost se řídí jeho momentální výukovou potřebou a technickou vyspělostí
- samostatně se orientuje v notovém zápisu při studiu pěvecké literatury, ať už se jedná o písně lidové, umělé, skladby komorní, vokálně instrumentální nejrůznějších druhů a stylů
- dodržuje hlasovou hygienu

4. ročník

Žák

- ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- ovládá svůj hlas tak, aby se mohl uplatnit jako adept dalšího hudebního vzdělávání nebo jako amatérský zpěvák
- uplatňuje práci s kvalitou tónu
- používá pěveckou techniku na pokročilé úrovni, má také přehled o hudebním dění se zvláštním zřetelem ke zpěvu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu
- kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých slohových období
- používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepetici
- směřuje svůj vývoj dle svého zájmu a zaměření
- je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období
- je schopen samostatně studovat
- kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu
- je schopen srozumitelně formulovat svůj názor na interpretaci dané skladby
- připraví se na absolventský koncert či absolventskou zkoušku

5.1.2.1.2 Hudební nauka

Hudební nauka je neoddelitelnou součástí odborného hudebního vzdělávání. Ve výuce je zastoupena teorie, rytmus, intonace a zpěv. Hlavním cílem výuky je vzbudit zájem a lásku k hudbě, rozvíjet hudebnost a představivost a postupně vést žáka k samostatnému rozšiřování znalostí a vědomostí o hudbě. V souladu se zaměřením školy zaujímá ve výuce hudební nauky významné postavení zpěv.

1. ročník

Žák

- zopakuje zahraný tón v rámci svého hlasového rozsahu
- zopakuje krátký rytmický a melodický úryvek
- zpívá jednohlasně ve skupině či kolektivu
- zpívá říkadla v rozsahu malé tercie až kvinty
- zpívá písně v rozsahu kvinty
- rozpozná vzestupnou a sestupnou melodii
- rozpozná tón vyšší, nižší, stejný
- je schopen soustředěně vnímat krátké hudební ukázky
- rozliší výšku, délku a sílu tónu
- pohybově vyjádří rychlé a pomalé tempo
- rozliší délky not a pomlky celých, tříčtvrt'ových, půlových, čtvrt'ových a osminových
- je schopen koordinovaně a rytmicky využívat své ruce a nohy
- dokáže rytmizovat slova a říkadla
- hraje jednoduchým způsobem na rytmické Orffovy nástroje
- vyjmenuje hudební abecedu oběma směry
- napíše houslový klíč a noty i pomlky v hodnotách od celé do osminové, pozná basový klíč
- čte noty v rozsahu jedné oktávy
- ví, co je to legato, ligatura, staccato, koruna, repetice, notová osnova, takt, taktová čára
- dokáže říci, co znamená p, mf, f, cresc., decresc.

2. ročník

Žák

- transponuje krátké melodické úryvky v rámci svého hlasového rozsahu s podporou harmonického doprovodu
- zpívá jednohlasně v rámci kolektivu
- melodizuje a rytmizuje krátká pořekadla a přísloví
- umí samostatně zakončit melodii
- rozpozná durovou a mollovou melodii
- ví, jak se tvoří T5
- rozeznává veselou, smutnou náladu, taneční skladbu, pochod
- poznává podle barvy další probrané hudební nástroje
- ví, kdo byli Bedřich Smetana a Antonín Dvořák
- je schopen reprodukovat jednoduché rytmy v sudém a lichém taktu (2/4, 3/4, 4/4)
- zná šestnáctinovou notu
- ovládá koordinaci svých pohybů při hře na tělo a pohybových hrách
- ovládá reprodukci trioly a synkopy
- zvládá doprovod na jednoduché rytmické nástroje
- čte noty v rozsahu dvou oktáv dle potřeby svého nástroje
- rozlišuje tempová označení Andante, Moderato, Allegro, accelerando, ritardando, a tempo
- rozlišuje základní dynamická znaménka
- ví, co znamená D.C. al Fine
- ovládá durové stupnice dur do dvou předznamenání
- umí vyjmenovat základní intervaly

3. ročník

Žák

- zpívá písně v dur i moll
- rozpozná durový a mollový kvintakord
- soustředěně vnímá delší hudební ukázky
- sluchem rozlišuje nástrojové skupiny symfonického orchestru
- pozná lidové nástroje v ukázkách lidové hudby (dudy, cimbál)
- ví, kdo byli B. Smetana, A. Dvořák
- zná 3/8 a 6/8 takt, dokáže reprodukovat jednoduché rytmy, zapsané v tomto taktu
- je schopen pohybově vyjádřit změnu tempa dle označení rit. a accel.
- je schopen udržet se v rytmickém dvojhlase
- ví, co je předtaktí
- reprodukuje tečkovaný rytmus, trioly, synkopy a ligaturu
- umí vyjádřit pochodový a valčíkový rytmus pohybem
- umí číst noty v houslovém i basovém klíči dle své nástrojové potřeby
- rozlišuje další probraná tempová označení, ví, k čemu slouží metronom
- ovládá aiolskou, harmonickou a melodickou mollovou stupnici do 4 předznamenání
- ovládá durové stupnice dur do 4 předznamenání
- umí vyjmenovat intervaly čisté a velké
- zná princip tvorby obrátů T5
- umí určit hlavní harmonické funkce T, S, D ve stupnici
- rozlišuje zpěvné hlasy a pěvecké sbory
- zná základní posuvky a dokáže je správně zapsat

4. ročník

Žák

- je schopen zopakovat rytmicky členěný melodický úryvek
- je schopen jednohlasého i dvojhlasého zpěvu v rámci kolektivu
- reprodukuje písně dur i moll
- melodizuje a rytmizuje verše, texty, správně zakončuje melodii
- rozpoznává durovou a mollovou melodii
- určí počet zahráných tónů v souzvuku (max. čtyřzvuk)
- zná hudební nástroje symfonického orchestru
- umí samostatně reprodukovat jednoduchý rytmický zápis
- je schopen opakovat delší rytmické ozvěny
- umí doplnit rytmus známé písně
- umí vytvořit rytmickou a melodickou otázku a odpověď
- tvoří samostatně doprovod na jednoduché rytmické a melodické nástroje
- umí vysvětlit pojem vokální a instrumentální hudba
- orientuje se ve stupnicích dur a moll do 7 předznamenání
- ovládá intervaly čisté, velké a malé
- umí poznat hlavní melodické ozdoby
- dovede intonovat základní intervaly s pomocí lidových písní
- pozná D7
- rozpozná čisté, velké a malé intervaly
- zná kulturní období od renesance po 20. století
- ví, kdo byli J. S. Bach, W. A. Mozart a L. van Beethoven
- zapíše rytmus známé písně
- ovládá základní akordické značky v notovém zápise
- s pochopením významu harmonických funkcí vytváří jednoduchý doprovod
- má základní povědomí o výstavbě skladeb, orientuje se v jednoduchých hudebních

formách

- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace
- chápe souvislosti vývoje hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- na základě svých zkušeností vyjadřuje své názory na znějící hudbu a umí je zdůvodnit
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení

5.1.2.1.3 Sborový zpěv

Na předmět sborový zpěv je v ZUŠ Vojtěch kladen velký důraz, neboť je jedním z pilířů, o který se opírá zaměření i vize školy. Je v něm využíván hlasový potenciál, rozvíjený v individuální pěvecké výuce. Žáci se učí uplatňovat individuálně získané vědomosti a dovednosti ve prospěch společného výsledku, umělecky tvořit v kolektivu, přizpůsobovat se, pociťovat sociální soudržnost v prostředí procesu přípravy hudební interpretace a vlastního provedení interpretovaného díla. Výsledek společného snažení může přinést ještě větší radost a vnitřní obohacení. Předmět sborový zpěv umožňuje žákům seznámit se s hudbou ještě hlouběji, než při individuální výuce. Rozvíjí jejich hudební citění a tvořivost, učí je silněji vnímat emocionální zážitky, rozvíjí jejich hudební citění a rozhled. Umožňuje jim interpretovat díla všech hudebních období, stylů a žánrů.

I. Stupeň

1. – 3. ročník

Žák

- Využívá základní návyky a dovednosti z předmětu sólový zpěv
- Je schopen zpěvu ve skupině
- Sleduje gesta sbormistra
- Dokáže nastupovat a zpívat v daném tempu a rytmicky přesně
- Zřetelně a v souladu s gesty sbormistra vyslovuje
- Poslouchá ostatní členy sboru, zpívá zvukově, dynamicky, intonačně a rytmicky homogenně s dalšími zpěváky

4. – 7. ročník

Žák

- Ovládá základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- využívá rozšířený hlasový rozsah
- má přiměřeně k úrovni svého vývoje vyrovnané hlasové rejstříky
- rozlišuje kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- čistě intonuje svůj part v rámci vícehlasu s instrumentálním doprovodem
- dokáže pracovat plasticky s dynamikou
- zpívá kánonické zpěvy
- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

II. Stupeň

1. – 4. ročník

Žák

- využívá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu

- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními
- ovládá frázování a agogiku, tempové rozlišení, dynamiku
- řídí se zásadami hlasové hygieny
- ovládá základy jevištního chování
- umí se orientovat v notovém zápisu vícehlasé skladby

5.1.3 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin (dále také SRPVH)

Studium s rozšířeným vyučováním je určeno pro žáky s hlubším zájmem o hudební obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením, dále pro žáky mimořádně talentované, vynikající ve studiu či připravující se na významné soutěže nebo prestižní vystoupení. Zařazení žáka do studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin probíhá na návrh učitele a se souhlasem ředitele školy.

Učební plán pro SRPVH č. 1 – sólový zpěv

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Sólový zpěv	1-2*	1-2*	1-2*	1-2*	1-2*	1-2*	1-2*	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Sborový zpěv	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1

* Žák absolvuje minimálně ve čtyřech ročnících I. stupně dvě hodiny předmětu sólový zpěv týdně. O rozložení disponibilní dotace do jednotlivých ročníků rozhoduje ředitel školy na návrh pedagoga hlavního oboru. Je přihlíženo k momentálním potřebám žáka, aktuálním cílům výuky, k náročnosti přípravy na plánované soutěže a mimořádné umělecké události apod.

Pro žáky, zařazené do SRPVH, jsou vypracovávány individuální učební plány, které jsou zaneseny v třídní knize.

5.1.4 Podmínky vzdělávání

Oblast materiálně-technická

Škola má k dispozici:

- Třidu pro individuální výuku
- Třidu pro kolektivní výuku
- Třidu pro individuální i kolektivní výuku s bezbariérovým přístupem a WC
- Akustické pianino ve třídě pro individuální výuku
- Elektrický klávesový nástroj pro použití v dalších třídách
- Elektroakustickou kytaru
- Rytmičké i melodické Orffovy nástroje

Oblast bezpečnostní a hygienická

- Budova a třídy splňují bezpečnostní a hygienické podmínky pro provozování ZUŠ
- Je vypracován a zveřejněn traumatologický plán
- Jsou vypracovány a zveřejněny požární poplachové směrnice
- Pedagogové i žáci jsou pravidelně proškolení o BOZ
- Všechny učebny jsou akusticky vyhovující

Oblast personální

- V ZUŠ Vojtěch vyučují plně aprobovaní pedagogové s několikaletou úspěšnou pedagogickou praxí

Oblast psychosociální

- Ve škole panuje pozitivní klima, učitelé jsou v dobrém a živém kontaktu s žáky i rodiči
- Společná příprava sborových i jiných projektů stmeluje kolektiv, zahrnující děti, pedagogy i rodiče
- Vyučující dbají na to, aby ve škole nedocházelo k násilí, šikaně a dalším patologickým jevům

Oblast organizační

- Organizace fungování školy vzhledem k její malé velikosti je přehledná, efektivní, pružná a kreativní.

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní umělecká škola Vojtěch je otevřena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se:

- zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování)
- zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování)
- sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně-kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

Pokud takový žák prokáže nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do zvoleného uměleckého oboru, škola pro něho vytvoří podmínky pro vzdělání v tomto oboru s ohledem na jeho potřeby a možnosti.

Obsah jednotlivých předmětů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bude vždy individuálně přizpůsoben a upraven v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a bude zohledňovat skutečné možnosti těchto žáků.

Pro tento typ výuky bude zajištěna speciální odborná připravenost pedagogických pracovníků, škola bude spolupracovat s odbornými pracovišti (PPP, SPC) a se zákonnými zástupci žáka.

Pro žáka bude vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), vytvořený vždy na jeden školní rok a jehož tvorbu upravuje vyhláška 73/2005 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných. Tento IVP není součástí ŠVP, ale je svébytným dokumentem, který je součástí třídní dokumentace žáka.

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci jsou na základě svých výjimečných receptivních a produkčních schopností ve svém uměleckém oboru identifikováni pedagogem. Zařazení do této kategorie navrhuje vždy učitel hlavního oboru, posoudí pedagogicko-psychologická poradna nebo speciální poradenské centrum a schvaluje ředitel školy. Mimořádně nadaní žáci jsou vyučováni podle individuálních učebních plánů, které navrhne jejich pedagog a odsouhlasí ředitel školy. Tyto učební plány jsou zaneseny v třídní knize a jsou přizpůsobeny mimořádným schopnostem a potřebám těchto žáků. Hodinová dotace vychází z učebních plánů pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků je součástí výchovně vzdělávací strategie školy. Je důležitým nástrojem, který poskytuje učitel i žáku zpětnou vazbu a informuje ho o míře dosažení očekávaného výstupu. Hodnocení žáků slouží k analýze jejich výsledků, formování jejich osobnosti a motivaci pro další práci. Učitelé při hodnocení žáků vycházejí z kvality a rozsahu dosažených výstupů, přihlížejí k celkovému přístupu žáka ke studiu, ke kvalitě domácí přípravy, k účasti na nejrůznějších vystoupeních a soutěžích v rámci školy i mimo ni, k dodržování společných pravidel při skupinové či kolektivní výuce, ke kolektivní zodpovědnosti, tvořivosti, samostatnosti, vstřícnosti, toleranci vůči ostatním, ke spolupráci s ostatními apod. Pedagogové hodnotí a klasifikují žáky na základě dlouhodobého a soustavného pozorování celkového vývoje žáka, jehož výsledky ověřují ústním či písemným zkoušením, testy, zadáváním samostatných prací, kontrolou kvality domácí přípravy do hlavního studijního předmětu apod. Zohledňovány jsou faktory jako rodinné zázemí, podmínky ke cvičení, míra hudebních předpokladů aj. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků průběžně a pravidelně informováni. Žák obdrží na konci školního pololetí písemně vyjádřenou klasifikaci za uplynulé období, na konci každého školního roku pak výroční hodnocení, kterým je vysvědčení.

a) Krátkodobé hodnocení

V každé vyučovací hodině je učitelem slovně hodnocen pokrok ve zvládnutí dílčích dovedností a kompetencí dosažený od minulé vyučovací hodiny. Žák se na tomto hodnocení spolupodílí, je veden k tomu, aby sebekriticky zhodnotil vlastní výkon. Kvantifikátorem hodnocení je klasifikační stupeň v žákovské knížce:

- 1 - Žák bez výhrad zvládl předepsaný úkol, předvedl získanou dovednost na požadované úrovni, má výborné předpoklady pro zvládnutí dalšího úkolu.
- 2 - Žák v podstatě zvládl předepsaný úkol, předvedl získanou dovednost s drobnými chybami, má předpoklady pro zvládnutí dalšího úkolu.
- 3 - Žák zvládl předepsaný úkol jen částečně, získané dovednosti nejsou ucelené, žák nemá předpoklady pro zvládnutí dalšího úkolu.
- 4 - Žák úkol nezvládl, nezískal žádné nové dovednosti (necvičil), nemá předpoklady pro zvládnutí dalšího úkolu.

Hodnocení formou klasifikace na rozdíl od slovního hodnocení nemusí být vyjádřeno každou vyučovací hodinu.

b) Dlouhodobé hodnocení

Dlouhodobé hodnocení vyjadřuje úroveň dosažených očekávaných výstupů za celé klasifikační období (pololetí). Kvantifikátorem je klasifikační stupeň zapsaný ve třídním výkazu a na vysvědčení či v pololetí v žákovské knížce. Znamku stanoví učitel daného předmětu na základě výsledků práce v celém klasifikačním období. Při závěrečném hodnocení hlavního předmětu daného studijního zaměření je základem hodnocení výsledek postupové zkoušky, k výsledkům práce v celém klasifikačním období učitel přihlíží. Žák může být ředitelem školy osvobozen od povinnosti složit postupovou zkoušku, podá-li odpovídající výkon při koncertu anebo v soutěži.

c) Pravidla postupových zkoušek

1. Povinnost složit na konci školního roku postupové zkoušky vyplývá žákům ZUŠ z platné vyhlášky o základním uměleckém vzdělávání č. 71/2005 Sb. v ročníkách ZS a SRPVH.
2. K zabezpečení splnění povinností vyplývajících z výše uvedených dokumentů vyhláší ředitel školy postupové zkoušky v hudebním oboru zpravidla v první polovině měsíce června.
3. Postupové zkoušky jsou komisionální, členové komise jsou jmenováni ředitelem školy.
4. Pro žáky, kteří se nemohou ze závažných důvodů zúčastnit postupových zkoušek v řádném termínu, vypisuje ředitel školy náhradní termín v průběhu měsíce června.
5. Ze zdravotních důvodů lze postupovou zkoušku odložit na začátek září následujícího školního roku, pokud žák doloží lékařské potvrzení.
6. Žáci se dostavují k závěrečným postupovým zkouškám dle pokynů učitelů hlavních předmětů, zpravidla v den řádné výuky.

7. Žáci posledního ročníku I. a II. stupně ZS vykonají závěrečnou zkoušku formou komisí hodnoceného veřejného absolventského vystoupení nebo formou komisionální absolventské zkoušky.

8.2. Vlastní hodnocení školy

Cílem vlastního hodnocení školy je analýza podmínek vzdělávání ve škole, která má být nástrojem pro její další vývoj. Vlastní hodnocení školy slouží zároveň jako podklad pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy a řídí se platnou legislativou. Na základě této zpětné vazby je zkvalitňováno prostředí školy i pedagogické procesy.

Nástroje vlastního hodnocení školy:

- sledování a rozbor pedagogické dokumentace
- hodnotící komunikace s učiteli
- komunikace s rodiči a žáky
- průběh žákovských a veřejných vystoupení
- hospitační činnost
- inspekční zpráva
- návrh opatření

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

- podmínky ke vzdělávání, materiálně technické podmínky
- psychohygiena zaměstnanců na pracovišti
- průběh a výsledky vzdělávání
- podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných
- spolupráce s rodiči, vztah školy k žákům a veřejnosti
- řízení školy, kvalita personální práce, další vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k jejím podmínkám
- prezentace školy a výsledků její práce